

ع

١٩٥٨

دانشکده
پژوهشی

۱۳۸۰ / ۸ / ۱۰

دانشکده علوم زمین

پایان نامه:

کارشناسی ارشد آبشناسی (هیدروژئولوژی)

عنوان:

هیدروژئولوژی و بیلان آب حوضه آبریز دشت
فیروزآباد شیراز

استاد راهنمای:

دکتر رضا حقیقت

۰۱۴۸۵۹

استاد مشاور:

دکتر حمیدرضا ناصری
مهندس فروزنده

نگارش:

آرش اسدی

زمستان ۱۳۷۹

«تاییدیه دفاع از پایان نامه»

این پایان نامه توسط احمد خلیفه / آقای آرش اسدی

دانشجوی دوره

کارشناسی ارشد رشته زمین‌نگاری شاخه / گرایش آبادسازی

در تاریخ ۱۳۷۹/۱۵/۱۳ مورد دفاع قرار گرفت و بر اساس رای هیأت داوران با نتیجه ۱۸۵ آموزشی

پذیرفته شد.

و درجه ۳ عالی

استاد راهنمای: مصطفی حسینی - مصطفی رانی

استاد مشاور: احماد رضوانی
ابراهیم قزوینی

هیأت ژورنال:

احماد رضوانی

ابراهیم قزوینی

تقدیم به مادر مهران و پسر فدا کارم

و

تقدیم به عزیزانه

مهران و گیوان

فهرست مطالب

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات

۲	۱-۱ هدف
۳	۱-۲-۱ جغرافیا
۵	۱-۲-۲ موقعی محدوده مطالعاتی
۵	۱-۲-۳-۱ جمعیت
۵	۱-۲-۳-۲ وضعیت اقتصادی و پوشش کیاهی
۵	۱-۲-۳-۳ سوابق مطالعاتی
۵	۱-۳-۱-۱ "گزارش بررسیهای ژئوالکتریک منابع آب زیرزمینی فیروزآباد"
۶	۱-۳-۱-۲ آباده-نمدون
۶	۱-۳-۲-۱ گزارش شناسائی آبهای زیرزمینی حوضه آبریز رودخانه فیروز
۶	۱-۳-۲-۲ آباد و سیمکان
۶	۱-۴ توپوگرافی و مورفولوژی
۶	۱-۴-۱ کوه آبنگاری (Orohydrography) و زمین ریخت شناسی

فصل دوم: زمین‌شناسی و ژئوفیزیک

۱۱	۲-۱ زمین‌شناسی
۱۱	۲-۱-۱ کلیات زمین‌شناسی منطقه فیروزآباد
۱۱	۲-۱-۲ سازندهای زمین‌شناسی (نقشه شماره ۲)

۱۱	۱-۲-۲ پرکامبرین
۱۱	۱-۱-۲-۲ سازند هرمنز
۱۲	۲-۲-۲ مزوژوئیک
۱۲	۱-۲-۲-۲ گروه خامی
۱۲	۲-۲-۲-۲ گروه بنگستان
۱۳	۳-۲-۲-۲ سنوزوئیک
۱۳	۱-۳-۲-۲ سازند پابده-گورپی
۱۳	۲-۲-۲-۲ سازند آسماری-جهرم
۱۴	۳-۲-۲-۲ سازند رازک
۱۵	۴-۳-۲-۲ زیرسازند گوری
۱۵	۵-۲-۲-۲ رسوبات دوران چهارم
	۲-۳ کلیات
۱۸	۱-۱-۳-۲ تغییرات مقاومت مخصوص ظاهری
۱۹	۳-۱-۳-۲ تغییرات ضخامت آبرفت
۱۹	۳-۱-۳-۲ تغییرات مقاومت عرضی طبقات آبدار
۲۱	۴-۱-۳-۲ بررسی مقاطع ژئو الکتریک
۲۱	۴-۲ تکتونیک

فصل سوم اقلیم‌شناسی و هیدرولوژی

۲۵	۱-۳ نوع اقلیم
----	---------------

۲۵	۲-۳-بارندگی
۲۶	۳-درجه حرارت
۲۸	۳-۴-رطوبت نسبی
۲۸	۳-۵-تبخیر و تعرق
۳۰	۳-۶-هیدرولوژی
۳۰	۳-۱-موقعیت منطقه و منابع آب سطحی
۳۰	۳-۲-آبدھی سالانه و ماهانه رودخانه فیروزآباد در ایستگاه تنگاب
	فصل چهارم هیدرولوژی
۴۰	۴-۱-کلیات
۴۰	۴-۲-برداشت از آب زیرزمینی
۴۰	۴-۱-۲-نحوه بهره برداری از منابع آب
۴۲	۴-۳-مشخصات هندسی آبخوان
۴۲	۴-۱-۳-۲-لایه آبدار، سنگ کف و ضخامت لایه اشباع
۴۳	۴-۲-۳-۴-حدود لایه آبدار
۴۳	۴-۳-۳-۴-عمق آب زیرزمینی
۴۳	۴-۴-۳-۴-نوسانات سالانه سطح آب زیرزمینی
۴۵	۴-۵-۳-۴-تراز آب زیرزمینی
۴۸	۴-۴-ویژگیهای هیدرودینامیک سفره آب زیرزمینی
	فصل پنجم: هیدروشیمی و کیفیت منابع آب
۶۴	۵-۱-هیدروشیمی منابع آب

۱-۱-۵ نقش سازندهای موجود در ویژگیهای کمی و کیفی آب زیرزمینی	۶۵
۱-۱-۱-۱ گنبدهای نمکی اینفراکامبرین (SP) (سازند هرمز)	۶۵
۱-۲-۱-۱ آهکهای رو دیست دار کرتاسه (BgP) (سازند سروک)	۶۵
۱-۳-۱-۱ شیل و مارنهای پالثوسن (Pb-Gu) (سازند پابده - گوری)	۶۵
۱-۴-۱-۱ آهکهای الیکومیوسن (AS) (سازند آسماری - جهرم)	۶۶
۱-۵-۱-۱ مارنهای میوسن (Tz,Rz) (تشکیلات فارس)	۶۶
۱-۶-۱-۱ آهک و مارلستون میوسن بالایی (Grm) (زیرسازند گوری)	۶۷
۱-۷-۱-۱ رسوبات آبرفتی (Q)	۶۸
۲-۱-۱-۵ قابلیت هدایت الکتریکی (E.C)	۶۸
۳-۱-۱-۵ یون کلر	۶۹
۴-۱-۱-۵ باقیمانده خشک (T.D.S)	۷۰
۵-۱-۱-۵ تیپ آب	۷۰
۶-۱-۱-۵ طبقه بندی آبهای مورد بهره برداری جهت مصارف کشاورزی	۷۲
۶-۱-۶-۱-۵ طبقه بندی آب دشت فیروزآباد از نظر کشاورزی	۷۴
۷-۱-۱-۵ طبقه بندی آب زیرزمینی از نظر شرب	۷۵
۸-۱-۱-۵ طبقه بندی آب زیرزمینی از نظر اثر بر تجهیزات زیرزمینی و سازهها	۷۶
فصل ششم: بیلان	
۱-۶ مقدمه	۹۴
۲-۶ محدوده بیلان	۹۴

۶-۳- دوره بیلان.....	۹۵
۶-۴- معادله بیلان آب زیرزمینی دشت فیروزآباد.....	۹۵
۶-۴-۱- محاسبه عوامل تغذیه	۹۶
۶-۴-۱-۱- میزان جریانهای زیرزمینی ورودی به محدوده بیلان.....	۹۶
۶-۴-۱-۲- میزان نفوذ موثر حاصل از ریزشهاي جوي (QP)	۹۶
۶-۴-۱-۳- میزان نفوذ موثر حاصل از جریانهای سطحی (QR)	۹۷
۶-۴-۱-۴- میزان نفوذ موثر حاصل از آبیاری زمینهای مزروعی و باغات (QI)	۹۸
۶-۴-۱-۵- میزان نفوذ موثر حاصل از طریق پسابهای شهری و روستایی و صنعتی (Qsw)	۹۹
۶-۴-۲- محاسبه عوامل تخلیه	۹۹
۶-۴-۲-۱- میزان جریانهای خروجی زیرزمینی از محدوده بیلان (QU0)	۹۹
۶-۴-۲-۲- میزان جریانهای تخلیه شده توسط چاهها، چشمه‌ها و قنوات (QEX)	۱۰۰
۶-۴-۲-۳- میزان آب زهکشی شده از سفره آب زیرزمینی (QD)	۱۰۰
۶-۴-۲-۴- میزان آب تبخیر شده از سفره آب زیرزمینی (QET)	۱۰۰
۶-۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادات	۱۰۳
منابع فارسی:	۱۰۵
منابع خارجی:	۱۰۷

فهرست:

-اشکال

-جداول

-نمودارها

-نقشه‌ها

فهرست اشکال

صفحه

عنوان

عکس ۱- وضعیت پوشش گیاهی کشاورزی (ذرت، برنج) در شمال دشت (دید شمال)	۹
عکس ۲- وضعیت پوشش گیاهی کشاورزی (ذرت، برنج، گندم) در مرکز دشت (دید جنوب) ..	۹
عکس ۳- سازند آهکی آسماری و تشکیلات مارنی گروه فارس در کوه پودنو (دید شمال شرق).....	۲۳
عکس ۴- سازند آهکی آسماری در کوه روشن (دید جنوب).....	۲۳
عکس ۵- رودخانه فیروزآباد در محل تنگه تنگاب و سازند آهکی آسماری در دوست رودخانه (دید جنوب)	۳۲
عکس ۶- چشمۀ قمپ آتشکده در شمال دشت (دید شرق)	۳۲
شکل ۱-۱ موافقیت محدوده مطالعاتی	۴
شکل ۱-۲ منحنی هیپسوتری حوضه	۸
شکل ۲-۱ نیمرخ زمین‌شناسی در امتداد خط A-B	۱۷
شکل ۲-۲ دیاگرام سه بعدی سنگ کف آبخوان دشت فیروزآباد	۲۰
شکل ۳-۱ دیاگرام سه بعدی سطح آبخوان دشت فیروزآباد	۴۷

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲۷	جدول ۱-۳ آمار ریزش‌های جوی سالانه ایستگاه تنگاب ۵۶-۷۶
۲۷	جدول ۲-۳ آمار ریزش‌های جوی ماهانه ایستگاه تنگاب ۵۶-۵۷
۲۷	جدول ۳-۳ آمار ریزش‌های جوی سالانه در ایستگاه‌های مختلف ۵۶-۷۶
۲۹	جدول ۴-۳ آمار درجه حرارات ماهانه ایستگاه تنگاب ۵۶-۷۶
۲۹	جدول ۵-۳ آمار رطوبت نسبی ماهانه ایستگاه کلیما تلوژی فیروزآباد ۵۶-۷۶
۲۹	جدول ۶-۴ پارامترهای روش اقلیمی ترنت وایت با استفاده از آمار ۵۶-۷۶
۳۱	جدول ۷-۳ آمار آبدی سالانه رودخانه فیروزآباد در ایستگاه تنگاب ۵۶-۷۶
۳۱	جدول ۸-۳ آمار آبدی ماهانه رودخانه فیروزآباد در ایستگاه تنگاب ۵۶-۷۶
۴۱	جدول ۱-۴ آمار چاههای موجود و میزان برداشت از آب زیرزمینی در سالهای مختلف
۷۴	جدول ۱-۵ کیفیت آب و کلاس آن براساس طبقه‌بندی ویلکوکس
۲۰	جدول ۲-۵ تقسیم‌بندی sawyer & M.C cartly براساس سختی آب
۷۸	جدول ۳-۵ کیفیت آب چاههای دشت فیروزآباد از لحاظ اثر بر تجهیزات زیرزمینی
۱۰۲	جدول ۱-۶ آب ورودی و خروجی زیرزمینی با عرض مقاطع و قابلیت انتقال آنها
۱۰۲	جدول ۲-۶ فاکتورهای تخلیه‌ای و تغذیه‌ای بیلان

فهرست نمودارها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
نمودار ۱-۱ تغییرات بارندگی در ایستگاه تنگاب نسبت به متوسط بارندگی سالانه.....	۳۳
نمودار ۲-۲ تغییرات متوسط ماهانه بارندگی در ایستگاه تنگاب.....	۳۴
نمودار ۳-۳ تغییرات بارندگی با ارتفاع در محدوده دشت	۳۵
نمودار ۴-۳ منحنی آمبروترمیک ایستگاه تنگاب	۳۶
نمودار ۵-۳ نمودار بارندگی - تبخیر و تعرق پتانسیل تنگاب در روش اقلیمی ترنن وایت	
نمودار ۶-۳ هیدروگراف معرف پنج ساله شرق رودخانه	۵۶-۷۶
نمودار ۷-۳ هیدروگراف معرف پنج ساله غرب رودخانه	۵۵
نمودار ۸-۳ هیدروگراف واحد دشت	۵۷
نمودار ۹-۴ هیدروگراف چاه پیزومتری اداره فیروزان آباد (شمال دشت).....	۵۸
نمودار ۱۰-۴ هیدروگراف چاه پیزومتری جنوب شرقی خوید جان (جنوب دشت).....	۵۹
نمودار ۱۱-۴ هیدروگراف چاه پیزومتری تلمبه ملک پور (شرق دشت).....	۶۰
نمودار ۱۲-۴ هیدروگراف چاه پیزومتری بایگان (غرب دشت).....	۶۱
نمودار ۱۳-۴ هیدروگراف چاه پیزومتری امین آباد (مرکز دشت).....	۶۲
نمودار ۱۴-۵ رابطه خطی TDS با EC	۷۱
نمودار ۱۵-۵ دیاگرام پیپر چاهها	۷۹
نمودار ۱۶-۵ دیاگرام پیپر قناتها	۸۰

۸۱	نمودار ۴-۵ دیاگرام پیپر چشمه‌ها
۸۲	نمودار ۵-۵ دیاگرام پیپر رودخانه فیروزآباد
۸۳	نمودار ۵-۶ دیاگرام ویلکوکس چاهها
۸۴	نمودار ۷-۵ دیاگرام ویلکوکس قناتها
۸۵	نمودار ۸-۵ دیاگرام ویلکوکس چشمه‌ها
۸۶	نمودار ۹-۵ دیاگرام ویلکوکس رودخانه فیروزآباد
۸۷	نمودار ۱۰-۵ دیاگرام شولر چاهها
۸۸	نمودار ۱۱-۵ دیاگرام شولر قناتها
۸۹	نمودار ۱۲-۵ دیاگرام شولر چشمه‌ها
۹۰	نمودار ۱۳-۵ دیاگرام شولر رودخانه فیروزآباد
۹۱	نمودار ۱۴-۵ نمودرا لانژلیه برای تعیین PHS اشباعی